

Mødet den 27. Oktober 1927.

Fraværende: J. Chr. Møller.

1. Indenrigsministeriets Approbation paa Kobekon-
kontrakter med:
 - a. (J. Nr. 22⁷ og 22⁸—1927). Murermester S. P. Rasmussen.
 - b. (J. Nr. 11⁵—1927). Maskinassistent P. C. Jensen.
 - c. (J. Nr. 22⁹—1927). Boghandler Aage E. Holst (Ændring i Købekontrakt).
Toges til Efterretning.
2. (J. Nr. 357—1927). Skrivelse fra Indenrigsmini-
steriet vedrørende Andragende fra Aarhus Sten-
fiskerforening.
Ministeriet meddeler, at der ikke længere ha-
ves Hjemmel til at tilstaa Fragtgodtgørelse.
Toges til Efterretning.
3. (J. Nr. 334—1927). Indenrigsministeriets God-
kendelse af Reglementet for Amtsarbejdsanvisnings-
kontor og Instruks for Kontorbestyreren samt
Valget af denne og af Formanden for Bestyrelsen.
Ministeriet ønsker tilføjet, at Kontorbestyreren
gives 3 Maaneders Opsigelsesfrist.
Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 351—1927). Skrivelse fra Justitsministeriet om Forhøjelse af Antallet af Soretsmedlemmer i Aarhus Amt fra 16 til 20.

Toges til Efterretning. Forslag til Valg af nye Medlemmer henvistes til det nedsatte Udvalg.

5. (J. Nr. 450—1927). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om Udførelse af Jordarbejdet til Anlæg af Ringgaden mellem Silkeborgvej og Viborgvej.

Fra Stadsingeniøren forelaa Plan over Arbejdet, der vilde medføre Afgravning og Flytning af 26200 m³ á 3,50 Kr. eller ialt 91800 Kr., som hovedsagelig er Arbejdsløn og vil give ca. 10000 Arbejdsdage. Fylden foreslaas henført til Dalsænkningen langs Silkeborgvej, hvor der er Plads til hele Jordmængden.

Fra Markudvalget forelaa Opgørelse over Erstatning for Ophævelse af Lejemaal af Jorden. Denne vil beløbe sig til 903.50 Kr.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse indstiller, at Arbejdet snarest bringes til Udførelse overensstemmende med Planerne, og at Sagen overgives til Markudvalget m. H. t. Affindelse med Jordlejerne og til Brolægningsudvalget til videre Foranstaltning, for sidstnævntes Vedkommende efter nærmere Indstilling angaaende Formen for Arbejdets Iværksættelse eventuelt efter Reglerne for Nødhjælpsarbejde.

Borgmesteren forelagde Forslaget, som var en Følge af Byraadets Vedtagelse paa sidste Møde om Igangsættelse af Nødhjælpsarbejder.

P. Petersen erklærede, at den borgerlige Gruppe var enig med Flertallet i, at Arbejde er bedre end Uunderstøttelse, og derfor kunde man tiltræde, at saadanne Arbejder sættes i Gang. Derimod kunde man ikke anerkende Rigtigheden

af, at der skal betales større Timeløn for Nødhjælpsarbejde end den, der betales i den private Virksomhed; det vilde dog være naturligt som Betaling at holde sig til den Tarif, der var fastsat ved Overenskomst mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Saaledes havde man f. Eks. gjort i Odense, hvor disse Arbejder udføres af private Entreprenører, der betaler Arbejderne efter Tariffen. Da nu Flertallet havde bestemt en anden Betalingsmaade for Aarhus Bys Vedkommende, vilde Gruppen i denne og lignende Sager afholde sig fra at stemme.

Borgmesteren bemærkede, at da der ikke stilles andre Forslag, maa Sagen betragtes som godkendt, hvorefter den vil overgaa til de respektive Udvalg.²

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 439—1927). Andragende fra Danmarks Naturfredningsforening om, at Byraadet vil indmelde sig i Foreningen.

Budgetudvalget indstiller, at Byraadet tegner sig for et Aarsbidrag paa 50 Kr.

Indstillingen vedtoges.

7. Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for:
- a. (J. Nr. 3¹⁷—1927). Bygninger og Inventar.
 - b. (J. Nr. 3¹⁸—1927). Markvæsenet.
 - c. (J. Nr. 3³⁰—1927). Skovene.
 - d. (J. Nr. 3¹⁹—1927). Sundhedskommissionen.
2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

8. Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for:
- a. (J. Nr. 3³¹—1927). Politiet.
 - b. (J. Nr. 3³²—1927). Kasseudvalget.

Overgik til 2. Behandling.

9. (J. Nr. 452—1927). Indstilling fra Brolægningsudvalget om en ny Færdselsordning for Store Torv.

Følgende Indstilling forelaa:

»Da der ofte har været klaget over Trafikforholdene paa Store Torv, og da Udvalget erkender, at Forholdene i nogen Grad trænger til Forbedring, har Udvalget nærmere overvejet denne Sag og har efter Samraad med Politimester Kiørboe og Justitsministeriets Motorsagkyndige, Sporvejsdirektør P. Schmidt, udarbejdet vedlagte Plan, hvis Gennemførelse Udvalget mener vil bevirke, at Trafikken paa Store Torv vil kunne foregaa med større Sikkerhed end for Tiden.

Som det vil ses af Planens Bilag 1 foreslaas følgende Forandringer bragt til Udførelse:

- a. Paa Refugen paa Sct. Klemens Torv anbringes paa den eksisterende Lysmast I et belyst Færdselsskilt (se Bilag 2).
- b. Rundingen ved Hj. af Sct. Klemenstorv og Bispetorvet erstattes af en anden med større Radius (5 m) for at lette Svinget om dette Hjørne.
- c. Overfor Hjørnet af Sct. Klemenstorv og Store Torv anbringes en Refuge, hvortil henflyttes den Lysmast II, der for Tiden er opstillet lige overfor Domkirkens Hovedindgang. Paa Lysmasten anbringes et belyst Færdselsskilt.
- d. Overfor Domkirkens vestre Indgang anlægges en Refuge for Fodgængere til Sikring af den gaaende Trafik fra Bispegades vestre Fortov til Sct. Klemenstorvs vestre Fortov.
- e. Overfor Hj. af Store Torv og Bispetorv opstilles en Lysmast III.
- f. Den overfor Ejendom Nr. 3 ved Store Torv anbragte Lysmast mrk. IV flyttes, saa den kommer til at staa udfor Ejendom Nr. 5.

g. Der anbringes to nye ophængte Lamper udfor Ejendom Nr. 3.

h. De med gul Linie og gule Cirkler betegnede 2 Færdselsstriber anbringes.

Færdselsstriberne bestaar af Staalknapper, som anbringes i Brolægningen med ca. 0,7 m indbyrdes Afstand (se Bilag 3). Det foreslaas dog foreløbig at male Færdselsstriberne paa Brolægningen, hvortil Udgiften anslaas til ca. 50 Kr.

Udgiften ved de ovenfor anførte Foranstaltninger vil blive:

Brolægningsarbejder iflg. Bilag 4 .	Kr. 1090,00
Omordning af Torvets Belysning	
tænkes foranstaltet af Belysnings-	
væsenet..... »	00,00
Færdselsstriber at male	» 50,00
3 Stk. Færdselsskilte iflg. Bilag 2 à	
375,00	» 1125,00
Uforudsete Udgifter	» 235,00
Ialt...	Kr. 2500,00

Samtidig foreslaas Kørselsretningerne i Vol- den og Badstuegade ændret i modsat Retning af de nuværende«.

M. C. F a l k forelagde Indstillingen og omtalte forskellige Forslag, der havde været fremme, men som nu var omarbejdede til eet. Efter Forslaget skulde alle Køretøjer fra Søndergade køre til højre for Kiosken paa Clemenstovr og fortsætte paa Store Torv ad Royalsiden. Hjørnet af Cle- menstovr ved Domkirken var temmelig skarpt og foresloges afrundet noget ved at fjerne 60—70 cm af Muren.

M. B r a m m e r fandt det paa høje Tid at faa en Ordning af Færdselsforholdene her, og

den foreslaaede Plan var vist ogsaa god, men desværre var den ene Side af Clemenstorv temmelig smal til Højrekørsel; her burde Muren være trukket mere tilbags, men det vilde jo hjælpe noget, naar der blev taget lidt af Muren nede ved Kirken. Men ellers var Lille Torv det brændende Pnnkt i hele Trafikken, og det vilde være meget ønskeligt, at der kunde findes en Ordning af Færdselsforholdene her. Efter Talerens Opfattelse var Højrekørsel den eneste brugelige Maade, da det var en Ting, som alle Motormænd var indforstaaet med, og en saadan kunde vist ogsaa gennemføres paa Lille Torv.

H. P. Christensen syntes, at der kunde være gjort nogle Forsøg, før der indførtes en saa kraftig og dyr Udvidelse. Efter Forslaget skulde der nu være 5 Lamper paa Store Torv i Stedet for 2, hvilket blev ret kostbart, og den foreslaaede Anbringelse af Lysmasterne var ikke heldig. Tidligere havde der staaet en Mast ved den smalle Ende af Torvet, og den blev fjernet, fordi man stadig kørte imod den; men nu skulde den opstilles igen. Da Udvalget og Politiet var enige om Forslaget, skulde Taleren dog ikke stille noget andet.

M. C. Falk svarede, at den ny Lysmast paa Torvet ned mod Borgporten blev forsynet med en Advarselstavle og belyst om Aftenen, saa hvis nogen kørte imod den, var det ikke Mastens Skyld. Udvalget havde kun foreslaaet 3 Lamper, men Belysningsdirektøren havde ment, at der skulde være 5. Spørgsmaalet om Lille Torv var drøftet flere Gange, og der var foreslaaet en Ordning, men det vilde blive altfor dyrt. Taleren havde den Opfattelse, at de største Vanskeligheder vilde være afhjulpne i det Øjeblik Sporvognene

fik Dobbeltspor paa dette Sted; men for Tiden kunde det jo ikke nytte at forhandle derom.

H. P. Christensen var klar over, at naar man flyttede Lamperne fra Midten af Torvet og ud i Periferien, maatte der nødvendigvis mere Lys til. Men man kunde have ladet Masterne staa, hvor de stod.

M. Brammer var ikke sikker paa at Færdselen paa Lille Torv var ordnet, fordi der kom Dobbeltspor, og Adgangen til Guldsmedgade var vist for snæver dertil; Rundkørsel vilde være bedre. Forøvrigt vilde Taleren advare imod at at anbringe altfor mange Advarselstavler paa Gaderne, for de skæmmede i høj Grad Byens Udseende, navnlig Skilte af den Slags, som var anbragt ude ved Paulskirken. Det vilde se pænere ud, hvis man paa Torvet i Stedet for de store Lysmaster anbragte et lille Fyrtaarn, hvor Lyset ikke sidder saa højt.

Vald. Pedersen kunde tiltræde Forslaget, men beklagede, at man skal ofre 3000 Kr. for at lære Automobilisterne at køre til højre. Der burde ogsaa regnes med andre end de Motorkørende, og hvis de vilde køre hensynsfuldt, skete der ikke noget. Der burde forbydes Automobilerne at køre forbi Sporvognene, naar de holder paa Torvet, og ligeledes burde den store Omnibuskørsel i Mejlgade til Dels lægges om ad Kystvejen.

M. C. Falk gjorde opmærksom paa, at det ikke var Brolægningsvæsenet, der anbragte Færdselstavler, men derimod Politiet, og Udvalget blev kun ved visse Lejligheder taget med paa Raad. Det var under Overvejelse at dirigere Biltrafikken ad Skolebakken i Stedet for Mejlgade.

N. C. Christensen pegede paa, at de paa-tænkte Lysmaster ved Kirken ikke skulde oplyse Torvet, men den ene skulde oplyse Clemenstov, og den anden den nordre Side af Domkirken.

Borgmesteren henstillede til Udvalget at afholde Udgiften uden Overskridelse paa Budgettet.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 63—1927). Indstilling fra Brolægningsudvalget om, at Anlægget af Ringgaden mellem Skovvangsvej og Aldersrovej udføres som Nødhjælpsarbejde. (Side 146).

Indstillingen vedtoges.
